

Vergaderjaar 2020–2021

19 637

Vreemdelingenbeleid

I

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 juli 2021

Aanleiding

Vandaag zijn de cijfers van de voortgang van de Taskforce en de IND na afsluiting van de maand juni op de website¹ van de IND gepubliceerd. Gelet op de laatste fase van de opdracht van de Taskforce en omdat eerder is toegezegd te komen tot een afronding in de zomer van 2021 hecht ik eraan uw Kamer te informeren over de huidige stand van zaken bij de Taskforce en IND en over de afronding van de opdracht van de Taskforce.

Stand van zaken Taskforcezaken

Het is uw Kamer bekend dat per 1 april 2020 een Taskforce is ingesteld om de achterstanden bij de IND weg te werken. De Taskforce heeft de opdracht gekregen om de voorraad eerste asielaanvragen² ingediend vóór 1 april 2020 projectmatig af te handelen, dit waren bij de start 15.350 zaken.

In lijn met de door uw Kamer aangenomen motie van de leden Moorlag en Jasper van Dijk³ publiceer ik maandelijks de cijfers over de voortgang van het afhandelen van de asielaanvragen door de Taskforce en de IND op de website van de IND. Daar is te lezen dat de Taskforce tot en met 30 juni 2021 13.830 zaken heeft afgedaan. Op dit moment is dat aantal opgelopen naar 14.100 zaken.

In circa 600 aanvragen van dit resterende deel is reeds een voorgenomen besluit over de uitkomst van de asielaanvraag kenbaar gemaakt aan de vreemdeling. Betrokkene en zijn advocaat krijgen, afhankelijk van de

¹ <https://ind.nl/Paginas/Overzicht-in-cijfers.aspx>

² Spoor 4 (AlgemeneAsielprocedure/VerlengdeAsielprocedure) zaken en zij- instroom

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 570 VI, nr. 63

procedure, een termijn tot vier weken om te reageren op dit voornemen alvorens het definitieve besluit wordt genomen. Gezien de zorgvuldigheid en de waarborgen van de procedure hecht ik eraan dat betrokkenen deze termijnen kunnen benutten om hun zienswijze kenbaar te kunnen maken. Daarnaast is er een aantal zaken (circa 300) dat een aanvraag betreft met een niet- of beperkt beïnvloedbare langdurige beslisbelemmering⁴. In mijn brief van 12 april jl.⁵ heb ik uw Kamer hierover geïnformeerd. De IND stelt alles in het werk om deze belemmeringen, waar mogelijk, in de komende tijd weg te nemen en alsnog tot een beslissing te komen, zonder afbreuk te doen aan de vereiste zorgvuldigheid en de waarborgen van de asielprocedure.

Tot slot resteert nog een aantal van ongeveer 300 zaken waarin in de komende weken de besluiten worden afgerond. Deze zaken zullen onverkort de noodzakelijke aandacht en prioriteit blijven krijgen.

Afronding Taskforce

Sinds de start van de Taskforce in april vorig jaar zijn vrijwel alle openstaande oude aanvragen weggewerkt. Er is daarbij door alle betrokkenen een uiterste inspanning geleverd om de betreffende vreemdelingen duidelijkheid te bieden en de IND te ontdoen van de last van de achterstanden. Zorgvuldigheid, veiligheid en uitvoerbaarheid van het asielproces vormden en vormen hierbij steeds de ijkpunten. Ik hecht eraan te onderstrepen dat dit resultaat mede te danken is aan de inzet, beschikbaarheid en flexibiliteit van vele betrokken partijen en partners.

Stand van zaken doorlooptijden lopende eerste asielaanvragen

Zoals hiervoor aangegeven zal de IND de komende weken alles in het werk stellen ook de laatste resterende oude aanvragen af te ronden en zo een ieder de duidelijkheid te geven waar hij of zij recht op heeft. Daarmee is de omvangrijke en langjarige achterstand grondig aangepakt en weggewerkt.

Er resteert niettemin een opdracht voor de komende periode. De IND zal de focus leggen op het beslissen op openstaande aanvragen die gedaan zijn vanaf 1 april 2020. In circa 1.200 zaken is inmiddels sprake van een overschrijding van de beslistermijn van zes maanden. Oorzaak van deze overschrijding is het feit dat prioriteit is gegeven aan het wegwerken van de oude voorraad. Daartoe zal een deel van de ervaren medewerkers van de Taskforce in dienst worden genomen bij de IND om hun werkzaamheden voort te kunnen zetten. Ook worden de overige (externe) Taskforce-medewerkers tot het einde van het jaar aangehouden om de instroom sinds 1 april 2020 binnen de wettelijke termijnen te beslissen. Alle inspanningen zullen gedaan worden om de problematiek van de achterstanden op te lossen, zodat deze in 2021 tot het verleden behoren.

De komende tijd zullen de binnen de Taskforce genomen maatregelen uitgebreid geëvalueerd worden. Op basis van deze ervaringen én op basis van de aanbevelingen die gedaan zijn door EY, zal binnen de staande IND-organisatie het proces slimmer en efficiënter ingericht worden.

Ketenpartners

Naast de impact die het afhandelen van de voorraad zaken door de Taskforce heeft gehad op het reguliere proces binnen de IND, heeft dit

⁴ Aanvragers zijn te ziek om te horen, afwachten medisch advies, onderzoek buitenland en vertrekmoratorium.

⁵ Kamerstukken II 2020/21, 19 637, nr. 2724

uiteraard ook gevolgen gehad voor de gehele vreemdelingenketen en andere betrokken partijen. Echter, juist vanwege het grote aantal oude asielzaken dat in een relatief korte periode is afgehandeld, hebben de werkzaamheden van de Taskforce voor de verschillende ketenpartners grote impact gehad. Dit geldt in ieder geval voor de partners in de vreemdelingenketen maar ook voor betrokken overheidsdiensten, de politie, het Openbaar Ministerie en Buitenlandse Zaken, gemeenten en provincies, advocatuur en rechtspraak.

Ik wil mijn waardering uitspreken voor de constructieve wijze waarop alle partners en betrokkenen zich hebben opgesteld om mee te denken aan en zich in te blijven zetten om deze opdracht tot een goed einde te brengen.

Ook de komende maanden en jaren heeft de IND en de vreemdelingenketen nog een majeure opgave te volbrengen. Het blijft onverkort mijn prioriteit en ambitie om er blijvend voor te zorgen dat vreemdelingen tijdig de duidelijkheid krijgen waar ze recht op hebben. Ik zal uw Kamer hierover vanzelfsprekend steeds blijven informeren.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
A. Broekers-Knol